

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Εκπαιδευτική Σειρά: ΚΖ' «Δημήτριος Τζανάκης»
ΜΑΘΗΜΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΕΣΠΑ

3Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (1) - Ορισμός

- **«σύμφωνο εταιρικής σχέσης»** : ένα έγγραφο που συντάσσει ένα ΚΜ με τη συμμετοχή εταίρων, βάσει της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο ορίζει τη στρατηγική του εν λόγω ΚΜ, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις για τη χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ με αποτελεσματικό και επαρκή τρόπο προκειμένου για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης σχετικά με την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή μετά από αξιολόγηση και διάλογο με το οικείο κράτος μέλος.

Ενσωμάτωση των εθνικών προτεραιοτήτων σε ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό αναπτυξιακό πλαίσιο

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας – δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας σε κλάδους που παρουσιάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα

Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης

Ολοκλήρωση βασικών υποδομών και προστασία του περιβάλλοντος

Αντιμετώπιση της κρίσης, καταπολέμηση της φτώχειας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Διαβούλευση

1 Εθνικό Συνέδριο, 13 Περιφερειακά Συνέδρια, επιμέρους τομεακά συνέδρια

ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Στρατηγική ΕΥ2020
11 θεματικοί στόχοι

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (2)

- Το έγγραφο που αποτυπώνει τη συμφωνία της χώρας μας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.) για τη χρήση των πόρων που προέρχονται από τα ΕΔΕΤ είναι το ΕΣΠΑ (**Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης**) 2014-2020
- Περιλαμβάνει το βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας με τη συνδρομή πόρων των ΕΔΕΤ
- Το ΕΣΠΑ 2014-2020 εγκρίθηκε από την Ε.Ε. στις 23.05.2014 και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα επενδυθούν στην οικονομία της χώρας συνολικοί πόροι 15,52 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) από την πολιτική Συνοχής, 4,2 δισ. ευρώ για την πολιτική Αγροτικής Ανάπτυξης και 389 εκ. ευρώ στο πλαίσιο της αλιευτικής και ναυτιλιακής πολιτικής.

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (3)

- Ετοιμάστηκε σε εθνικό επίπεδο με τη στενή συμμετοχή των εταίρων
- Προσδιορίζει:
 - Τη συμμετοχή των Ταμείων για την επίτευξη των θεματικών στόχων (€/ Ταμείο/ Στόχο)
 - Τους θεματικούς στόχους και τους αντίστοιχους δείκτες, οι τιμές των οποίων θα επιτευχθούν μέσω του ΕΣΠΑ
 - Τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της χωρικής συνοχής
 - Τις ρυθμίσεις που θα εφαρμόσει το Κ - Μ για την αποτελεσματική υλοποίηση του ΕΣΠΑ (π.χ. συμμετοχή των εταίρων, αιρεσιμότητες, προσθετικότητα, μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης)
- Η Επιτροπή εξέτασε τη συνάφεια του ΕΣΠΑ με τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων, το ΚΣΠ, τις ειδικές συστάσεις του Συμβουλίου και τις ex- ante Αξιολογήσεις των Προγραμμάτων

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (4)

- Τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε ΚΜ για την περίοδο 2017-2020, (κατανομή με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία).
- Αύξηση των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα για την περίοδο 2017-2020 (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) κατά 971 εκ ευρώ σε τρέχουσες τιμές. Αναθεώρηση ΕΣΠΑ 2014 – 2020, που εγκρίθηκε από την Ε.Ε. το 2017.
- Έτος 2018 : δεύτερη αναθεώρηση του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του, διαμορφώνοντας μία νέα εικόνα των ΕΠ.

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (5)

- Η υλοποίηση του ΕΣΠΑ και των επιμέρους προγραμμάτων του, έχει διττό σκοπό :
 - Την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της χώρας που συνετέλεσαν στην εμφάνιση της οικονομικής κρίσης αλλά και των προβλημάτων, οικονομικών και κοινωνικών, που αυτή δημιούργησε
 - Τη συνδρομή στην επίτευξη των εθνικών στόχων έναντι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (6)

- Υλοποίηση ΕΣΠΑ μέσω :
 - της εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ),
 - του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και
 - των ΕΠ Εδαφικής Συνεργασίας.
- Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα είναι πολυετή προγράμματα που ισχύουν για όλη την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και συνδέονται είτε με τομείς (π.χ. **περιβάλλον, διοικητική μεταρρύθμιση κλπ**) ή/και συγκεκριμένες **γεωγραφικές περιφέρειες** σε διεθνές, εθνικό ή τοπικό επίπεδο.

Αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

- **7 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων για την Αγροτική Ανάπτυξη και την Αλιεία) που αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα και
- **13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ)**, ένα για κάθε μία από τις 13 διοικητικές Περιφέρειες της χώρας, που περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας, σε διάφορους τομείς.
- Συμμετοχή σε **Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας**, 5 εκ των οποίων είναι διμερή και αφορούν τη συνεργασία με χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα.

Χαρακτηριστικά της Αρχιτεκτονικής του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

- Η ύπαρξη πολυταμειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.
- Διαχείριση 30% των πόρων των Ταμείων ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείου Συνοχής από τις Περιφέρειες ή το 22% συμπεριλαμβανομένων του ΠΑΑ και του ΕΠΑΛΘ
- Εκχώρηση για διαχείριση περίπου 30% των πόρων του ΕΓΤΑΑ στις Περιφέρειες.
- Εκχώρηση για διαχείριση μέρους των πόρων του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις Περιφέρειες για τη χρηματοδότηση έργων που σχετίζονται με το περιβαλλοντικό κεκτημένο (κυρίως έργα διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων).

Χρονοδιάγραμμα υποβολής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

- Με βάση τον Κανονισμό, το αργότερο 3 μήνες μετά την επίσημη υποβολή του ΕΣΠΑ 2014-2020 (17/4) έπρεπε να υποβληθούν επίσημα στην Ε.Ε. τα τομεακά και τα περιφερειακά Προγράμματα (17/7).
- 28 Φεβρουαρίου 2014 : υποβολή πρώτων σχεδίων ΕΠ Τομεακών και Περιφερειακών στο ΥΠΑΑΝ στο πλαίσιο διαδικασιών συντονισμού
- Απρίλιος-Μάϊος 2014 : άτυπη υποβολή πρώτων σχεδίων ΕΠ Τομεακών και Περιφερειακών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- 10 Ιουνίου 2014: ανεπίσημα σχόλια ΕΕ για ΠΕΠ
- 17 Ιουνίου 2014 Επίσημη υποβολή όλων των ΕΠ (πλην ΕΤΘΑ) στην ΕΕ

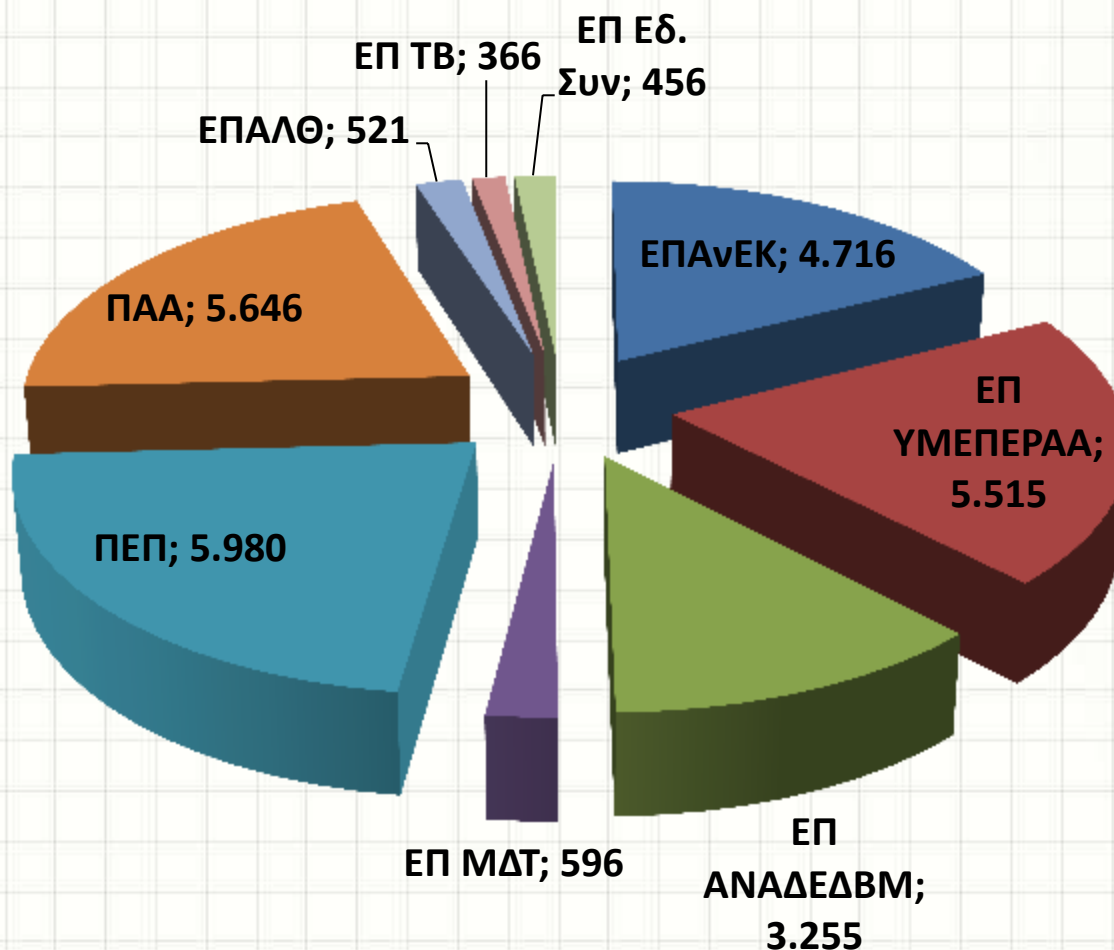
Τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020

- Τα Προγράμματα εκπονήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές της χώρας σε συνεργασία και διαβούλευση με τους κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους και εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Κάθε Πρόγραμμα περιλαμβάνει **στρατηγικές προτεραιότητες** και ενδεικτικές δράσεις που διαμορφώνουν τη συνεισφορά του στην υλοποίηση των στόχων του ΕΣΠΑ και κατ' επέκταση στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για **έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**.

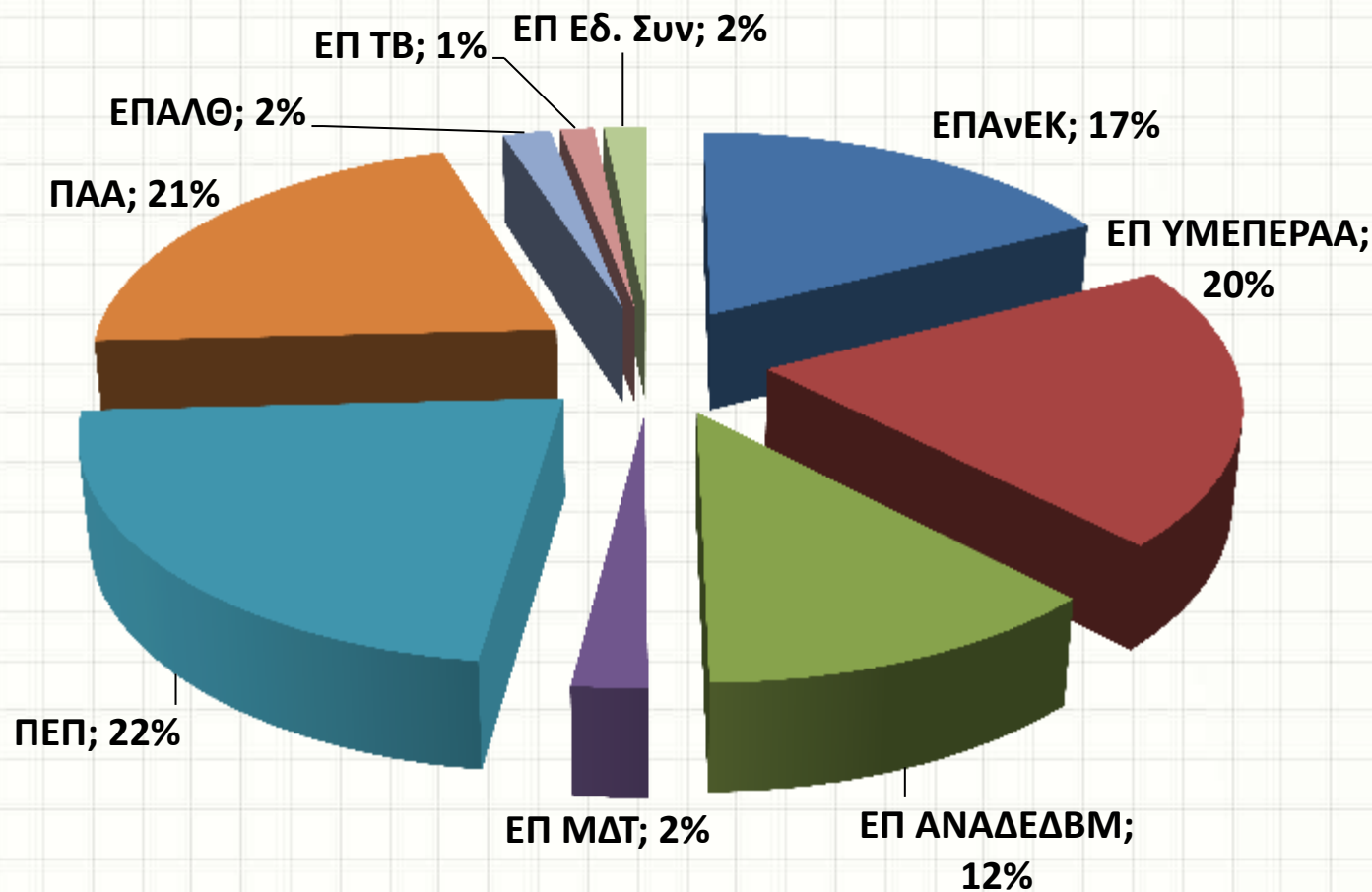
Το ΕΣΠΑ 2014-2020 - Κατανομή πόρων (1)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Π/Υ εκ €
ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	4.716
ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	5.515
ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπ. και Διά Βίου Μάθηση	3.255
ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	596
ΕΠ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	522
ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	1.010
ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας	424
ΕΠ Περιφέρειας Ηπείρου	337
ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	508
ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	340
ΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	216
ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου	285
ΕΠ Περιφέρειας Ιονίων Νήσων	232
ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου	310
ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης	450
ΕΠ Περιφέρειας Αττικής	1.174
ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	173
Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης	5.646
ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας	521
ΕΠ Τεχνική Βοήθεια	366
ΕΠ Εδαφικής Συνεργασίας	456
ΣΥΝΟΛΟ	27.051

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 – Κατανομή πόρων (2)

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 – Κατανομή πόρων (3)

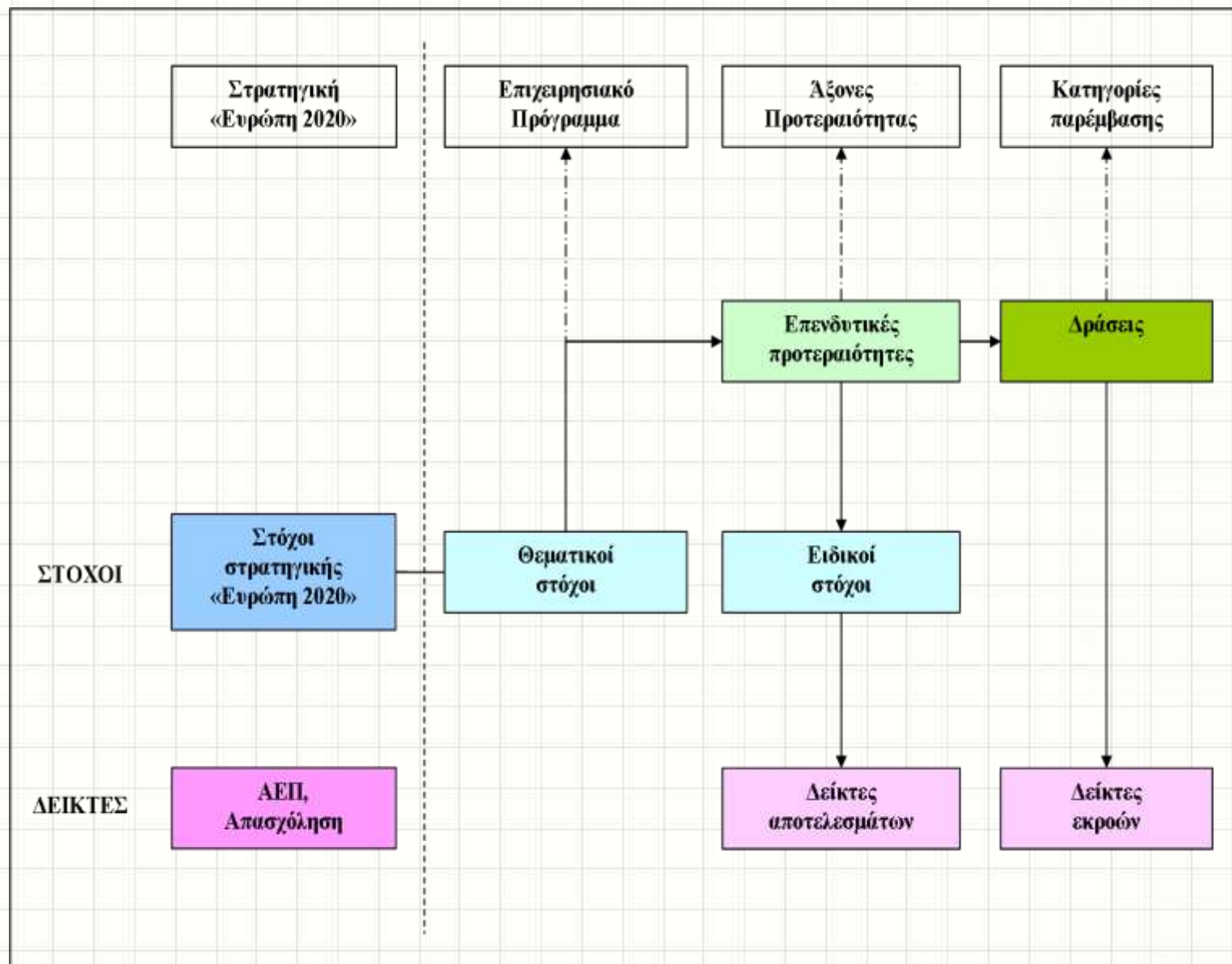
Η δομή των προγραμμάτων (1)

- Ως «πρόγραμμα» νοείται το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» των Ταμείων ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΕΤΘΑ και το «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης» (ΠΑΑ) που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ. (ΕΠ)
- Ένα ΕΠ δομείται σε άξονες προτεραιότητας(ΚΚΔ 1303/2013 (Άρθ.96)
- Ένας **άξονας προτεραιότητας** αφορά εν γένει σε **ένα Ταμείο** και **μία κατηγορία περιφέρειας**, (με εξαίρεση το Ταμείο Συνοχής), σε **ένα θεματικό στόχο** και περιλαμβάνει **μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες** του θεματικού στόχου.
- Κατά περίπτωση, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί να αφορά **περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας**, να συνδυάζει **μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες** από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ στο πλαίσιο ενός θεματικού στόχου ή ακόμη και να συνδυάζει **μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους**.

Η δομή των προγραμμάτων (2)

- Κάθε ΕΠ περιλαμβάνει τη **στρατηγική** του, που:
 - συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και
 - στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής

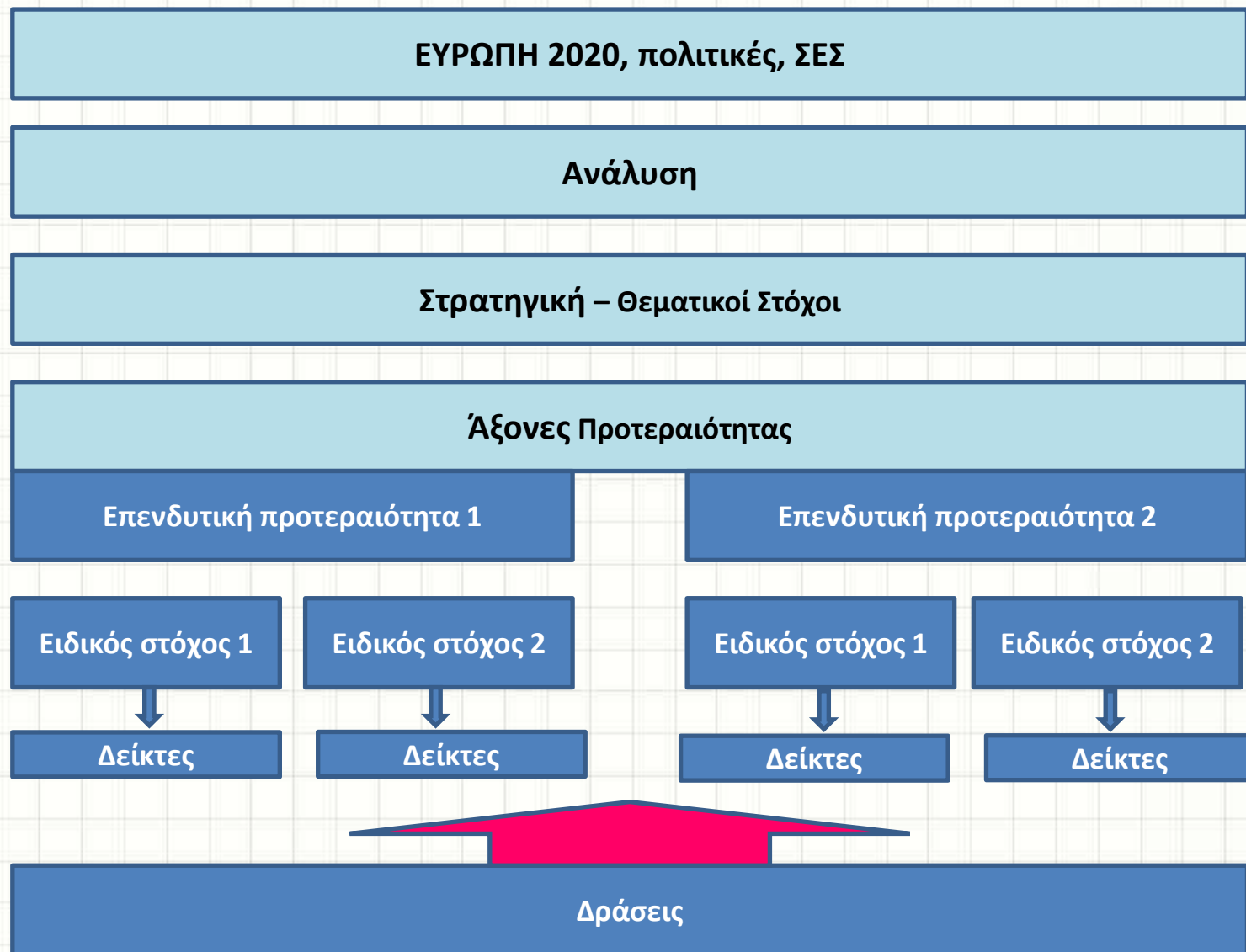
Η λογική του σχεδιασμού στη νέα ΠΠ

Δομή με βάση τη λογική της παρέμβασης: Τι σημαίνει η «εστίαση στα αποτελέσματα»

- Τα Προγράμματα δομούνται με βάση τη λογική της παρέμβασης
- Τίθενται ειδικοί στόχοι («τι επιδιώκεται να αλλάξει σε μια περιφέρεια ή τομέα»)
- Χρησιμοποιούνται δείκτες
- Προσδιορίζεται ένα Πλαίσιο επίδοσης
- Εφαρμόζονται οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες (ex-ante conditionalities)
- Απαιτείται να δίνεται έμφαση στην παρακολούθηση, την Αξιολόγηση, και την υποβολή των εκθέσεων (reporting)

Η δομή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων & του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Τα επίπεδα προγραμματισμού

- **Θεματικός στόχος** – κανονισμός ΚΚΔ
- **Επενδυτική προτεραιότητα** – κανονισμοί Ταμείων (π.χ. ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής)
- **Ειδικός στόχος** - φορείς προγραμματισμού, κατάρτιση ΕΠ
- **Δείκτες αποτελέσματος** – φορείς προγραμματισμού, κατάρτιση ΕΠ & κανονισμοί (για τους κοινούς δείκτες αποτελέσματος του ΕΚΤ)
- **Κατηγορία παρέμβασης** – κανονισμός 215/2014 (βλ. επόμενες διαφάνειες)
- **Ενδεικτικές δράσεις** - φορείς προγραμματισμού, κατάρτιση ΕΠ
- **Δείκτες εκροής** - φορείς προγραμματισμού, κατάρτιση ΕΠ & κανονισμοί (για τους κοινούς δείκτες)

Κατηγορίες παρέμβασης

Η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατανέμεται σε κάθε άξονα προτεραιότητας κατανέμεται σε κατηγορίες παρέμβασης που αναφέρονται στον κανονισμό 215/2014. Οι κατηγορίες παρέμβασης έχουν τις εξής τέσσερις **διαστάσεις**:

- Τομέας παρέμβασης
- Μορφή χρηματοδότησης
- Είδος περιοχής
- Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης (μορφή ολοκληρωμένης χωρικής προσέγγισης – βλ. Ενότητα 3.5)

Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα.

Κατηγορίες παρέμβασης: Διάσταση 1 - Τομείς παρέμβασης (παράδειγμα)

Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Κωδικός τομέα παρέμβασης	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα.	3.000.000
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	090. Ποδηλατόδρομοι και μονοπάτια	800.000

Κατηγορίες παρέμβασης: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης (παράδειγμα)

Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	35.000.000
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο.	8.000.000

Κατηγορίες παρέμβασης: Διάσταση 3 –Είδος περιοχής (παράδειγμα)

Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες πληθυσμός άνω των 50.000)	50.000.000
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες).	38.000.000

Κατηγορίες παρέμβασης: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης (παράδειγμα)

Ταμείο	Κατηγορία Περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – αστικές περιοχές	40.000.000
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	06. Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων	8.000.000

Τα κομβικά στοιχεία του σχεδιασμού – «αρχιτεκτονικής» προγραμμάτων

- Τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν στο σχεδιασμό ενός ΕΠ βάσει της λογικής της παρέμβασης:
 - Η διαμόρφωση των Αξόνων Προτεραιότητας (άρθρο 96 του Κανονισμού)
 - Η κωδικοποίηση (με κατάλογο στους Κανονισμούς) των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Θεματικών Στόχων

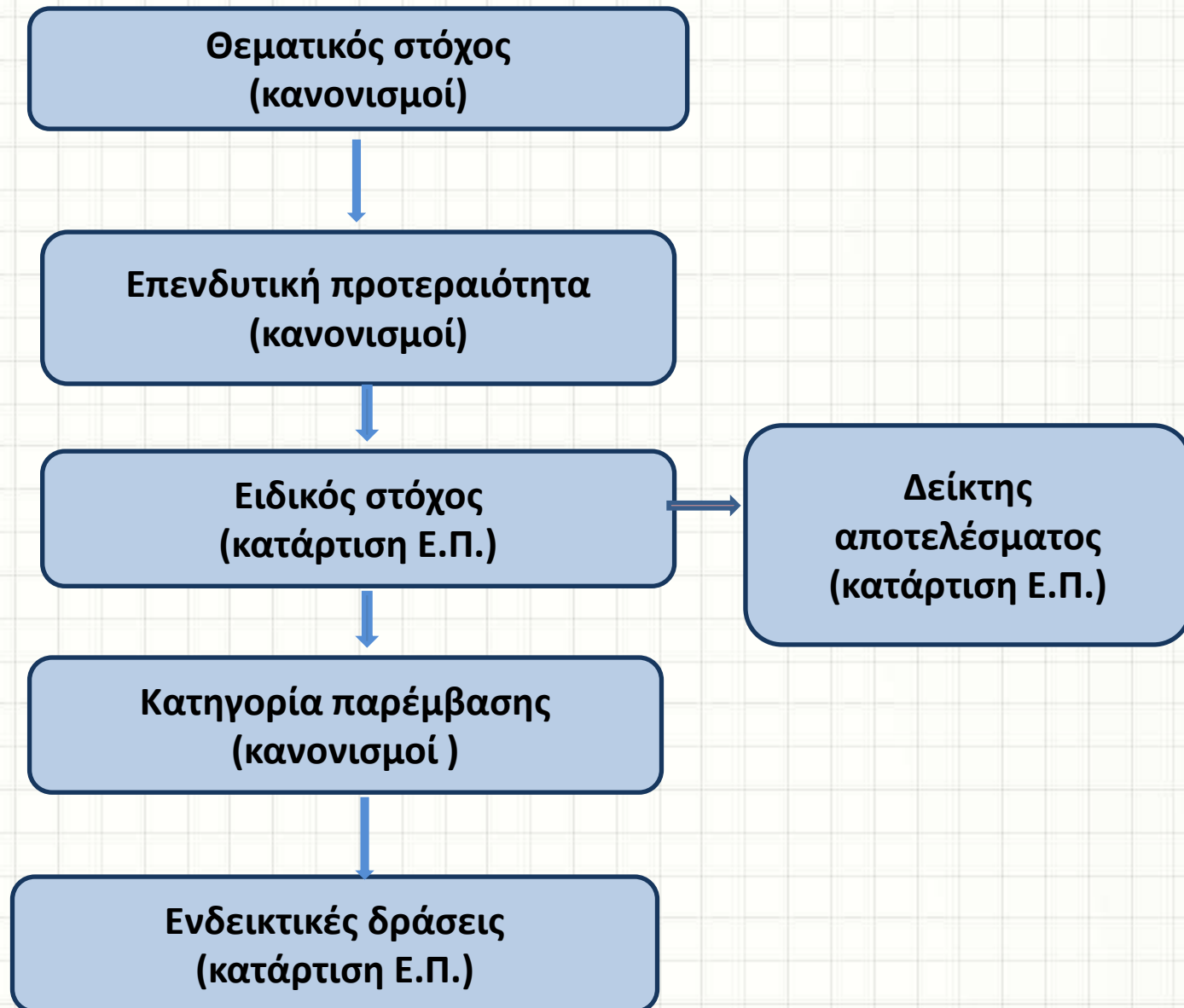
Οι Άξονες Προτεραιότητας

- ένας Άξονας (άρθρο 96 του Γενικού Κανονισμού) :
 - χρηματοδοτείται «κατά κανόνα» από ένα Ταμείο,
 - περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε ένα τύπο Περιφέρειας (εκτός του ΤΣ)
 - εξειδικεύει ένα Θεματικό Στόχο (ΘΣ)
 - περιλαμβάνει μια ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες αυτού του ΘΣ σε συνδυασμό με τους ειδικούς κανόνες του αντίστοιχου Ταμείου
- Δόθηκε η δυνατότητα (επαρκής αιτιολόγηση και συνεργασία με την ΕΑΣ) :
 - να αφορά περισσότερες της μιας Περιφέρειες
 - να συνδυάζει μια ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ στο πλαίσιο ενός θεματικού στόχου
 - να συνδυάζει, όπου αυτό τεκμηριώνεται δεόντως, μια ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς ΘΣ

Τα κατώτερα επίπεδα προγραμματισμού στο ΕΠ

- Οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν
- Τα πεδία παρέμβασης των Ταμείων
 - Δίνεται κατάλογος με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό 215/08.03.2014.
- Καθορίζονται δείκτες εκροών που αποτιμούν το προϊόν που ευθέως παράγεται από τις δράσεις κάθε Άξονα, με τιμές βάσης το μηδέν (0) και τιμές στόχου για το τέλος της προγραμματικής. περιόδου.

Τα επίπεδα προγραμματισμού και το σημείο αναφοράς τους στα συγχρηματοδοτούμενα Ε.Π.

Τι περιλαμβάνει ένας Άξονας Προτεραιότητας

- Αιτιολόγηση της επιλογής των **θεματικών στόχων**, των αντίστοιχων **επενδυτικών προτεραιοτήτων** και των **πιστώσεων**
- Επενδυτικές προτεραιότητες και αντίστοιχους **ειδικούς στόχους**
- Αναμενόμενα αποτελέσματα και αντίστοιχους **δείκτες αποτελεσμάτων**
- Περιγραφή του είδους των **δράσεων** που θα υποστηριχθούν σε επενδυτική προτεραιότητα και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους
- Δείκτες **εκροών** για τη μέτρηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων
- **Δείκτες εκροών, ορόσημα και χρηματοοικονομικούς δείκτες που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο επίδοσης**
- Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης και ενδεικτική **κατανομή** των προγραμματισμένων **πόρων**
- Συνοπτική παρουσίαση της **προγραμματιζόμενης χρήσης των πόρων** της **τεχνικής βοήθειας**
- **Σχέδιο χρηματοδότησης**, το οποίο περιλαμβάνει
 - πίνακα των συνολικών πιστώσεων που θα χορηγήσει κάθε Ταμείο κάθε έτος,
 - πίνακες των συνολικών πιστώσεων της στήριξης από κάθε ένα από τα Ταμεία και της εθνικής συμμετοχής, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για κάθε άξονα προτεραιότητας,
 - κατάλογο των μεγάλων έργων των οποίων προγραμματίζεται η υλοποίηση

Άλλα χαρακτηριστικά των ΕΠ

- Εστίαση των χρηματοδοτήσεων σε δράσεις που αναδεικνύονται μέσω της **στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης**
- **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις**. Εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Συνδυασμένες επενδύσεις, που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία
- Καθορισμός φορέων που έχουν αρμοδιότητα **διαχειριστικής αρχής, αρχής πιστοποίησης**, και **αρχής ελέγχου**.
- Περιγραφή μηχανισμών που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων
- Παρουσίαση της εκπλήρωσης ή μη των εκ των προτέρων **αιρεσιμοτήτων**
- Πληροφορίες που σχετίζονται με την αξιολόγηση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους
- Ο τρόπος που λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, η αποδοτικότητα των πόρων, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σ' αυτήν, η προώθηση των ίσων ευκαιριών και η αποφυγή των διακρίσεων και τέλος η συμβολή τους στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Υπόδειγμα των ΕΠ - Κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή αναπτυξιακών προγραμμάτων

- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) «288/2014 — ενιαίοι όροι παρουσίασης στοιχείων για αναπτυξιακά προγράμματα της ΕΕ».
- Ενιαία υποδείγματα παρουσίασης στοιχείων για ΕΠ:
 - ένα για τα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ε.Ε. «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και
 - ένα για τα προγράμματα συνεργασίας στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Τα στοιχεία έχουν συνοχή, είναι συγκρίσιμα και μπορούν να αθροίζονται.

- Τα ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2014 - 2020 εισάγονται απευθείας στην ηλεκτρονική βάση ανταλλαγής δεδομένων με την Ε.Ε. (βάση SFC) σε προτυποποιημένες φόρμες που θέτουν συγκεκριμένους περιορισμούς
- Στον Εκτελεστικό Κανονισμό αριθ. 288/2014 της Ε.Ε. ορίζεται ο τρόπος εισαγωγής των στοιχείων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην SFC.

Ενότητες του υποδείγματος ΕΠ (1)

- 1 : Στρατηγική της περιφέρειας/τομέα, αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής κατανομής.
- 2: Ανάλυση της στρατηγικής σε επίπεδο αξόνων προτεραιότητας και επενδυτικών προτεραιοτήτων, ειδικών στόχων, δεικτών και τύπων δράσεων
- 3: Χρηματοδοτικές πληροφορίες του ΕΠ
- 4: Αναφορά στην ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη χωρική ανάπτυξη, τις ανάγκες και τις δυσκολίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν και πώς αυτή συμβάλλει στα αναμενόμενα αποτελέσματα του ΕΠ
- 5: Προβλεπόμενες ενέργειες από το σύνολο του ΕΠ για την αντιμετώπιση των αναγκών των γεωγραφικών περιοχών ή στοχευμένων ομάδων που πλήττονται από τη φτώχεια

Ενότητες του υποδείγματος ΕΠ (2)

- 6: Τρόπος που αντιμετωπίζει το ΕΠ τις δημογραφικές προκλήσεις των περιφερειών και τις ειδικές ανάγκες ανάπτυξης ορισμένων περιφερειών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα
- 7: Αρχές που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση, τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο
- 8: Συντονισμός μεταξύ των Ταμείων και άλλων εθνικών ή ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων
- 9: Προσδιορισμός των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που μπορούν να εφαρμοστούν και αξιολόγηση της εκπλήρωσής τους.
- 10: Περίληψη αξιολόγησης διοικ. επιβάρυνσης /σχεδιαζόμενες δράσεις για δικαιούχους
- 11: Ειδικές δράσεις για την ικανοποίηση των αναγκών των οριζόντιων αρχών
- 12: Κατάλογο μεγάλων έργων και λίστα των εταίρων στην προετοιμασία του ΕΠ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

«Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)

- Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ αλλά και από το ΕΚΤ προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρωπίνων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης.
- Το ΕΠΑνΕΚ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Χώρας.
- Κεντρικός **στρατηγικός στόχος** του ΕΠΑνΕΚ είναι η **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα**, με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Κατέχει κεντρική θέση στην προσπάθεια της Χώρας για τη δημιουργία και στήριξη ενός παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, με τη μόχλευση ιδιωτικών πόρων.
- Κεντρικό ρόλο έχουν παραγωγικοί, ανταγωνιστικοί και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας
- Μέσω του ΕΠΑνΕΚ και σε συνέργεια με τα ΠΕΠ υλοποιείται η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση/ανάπτυξη των υφιστάμενων ή/και νέων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Χώρας και των Περιφερειών της.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) (1)

- Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό (μεταφορές και περιβάλλον) και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και χρηματοδοτεί κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος.
- Το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Χώρας. Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΠ είναι:
 - η **προστασία του περιβάλλοντος**, η μετάβαση σε μια **οικονομία φιλική στο περιβάλλον**, η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και
 - η συμβολή στην **ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη**, τη **βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και τη μείωση του θορύβου**, προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω ανάπτυξης **συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον** (προαστιακός, μετρό, τραμ).
- Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ) (2)

- Ειδικότερα, για τις Μεταφορές:
 - Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), οδικών και σιδηροδρομικών και περαιτέρω ανάπτυξη/ αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ
 - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφορών
 - Βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών
 - Ανάπτυξη και επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς).
- Για το Περιβάλλον:
 - Εκπλήρωση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στους τομείς των Αποβλήτων και των Υδάτων
 - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
 - Διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
 - Βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Αστική αναζωογόνηση
 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ)

- Είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΚΤ) και αποτελεί το κύριο υποστηρικτικό «εργαλείο» της χώρας που περιλαμβάνει **ολοκληρωμένες πολιτικές** για
 - τη στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης,
 - την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων,
 - τη βελτίωση της **αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος**,
 - την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, **κατάρτισης και δια βίου μάθησης** με την αγορά εργασίας, με βασικό στόχο τον περιορισμό η/και
 - την εξάλειψη των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, ή/και την ελαχιστοποίηση του κόστους που προκαλείται από την υψηλή ανεργία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» (ΕΠ ΜΔΤ)

- Είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ).
- Περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην **εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα.**
- Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς.
- Το ΕΠ θα συμβάλλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί **συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα**, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες (βασικός πυλώνας για την ανάκαμψη της χώρας).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

- Το πρόγραμμα είναι πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) και στοχεύει στην **υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των ΕΠ** που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη» (ΠΑΑ)

- Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης - ΕΓΤΑΑ).
- Στοχεύει στην επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών.
- Από το συγκεκριμένο πρόγραμμα εκχωρείται για διαχείριση στις Περιφέρειες περίπου το 30%.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιείας και Θάλασσας» (ΕΠΑΛΘ)

- Είναι μονοταμειακό (ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι:
 - η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης,
 - η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και
 - η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία.
- Αφορά επίσης :
 - την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων,
 - τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων,
 - τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και
 - τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) (1)

- Κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες αποτελεί αντικείμενο ενός περιφερειακού προγράμματος που περιλαμβάνει έργα και δράσεις περιφερειακής κλίμακας, αξιοποιεί τα τοπικά πλεονεκτήματα και χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.
- ενίσχυση της δυνατότητας των περιφερειακών και τοπικών αρχών να εφαρμόσουν ένα πλήρες φάσμα δράσεων που στοχεύουν να εξυπηρετήσουν τις κύριες προτεραιότητες του ΕΣΠΑ και επομένως χρηματοδοτούν έργα περιφερειακής και τοπικής κλίμακας σε πολλούς τομείς (μεταφορές, περιβάλλον, πολιτισμός, επιχειρηματικότητα, υποδομές υγείας και εκπαίδευσης, δράσεις ΕΚΤ κλπ.)

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) (1)

- Οι πόροι των ΠΕΠ για τη χρηματοδότηση δράσεων όλων των θεματικών στόχων εκτός από τον Θεματικό Στόχο 11:
 - Έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας
 - Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας
 - Ανταγωνιστικότητας μικρομεσαίων επιχειρήσεων
 - Μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
 - Προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων
 - Προστασίας του περιβάλλοντος και αποδοτικότητας των πόρων
 - Βιώσιμων μεταφορών και υποδομών δικτύων
 - Απασχόλησης και κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
 - Κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ)
 - Εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης.
- Σε κάθε ΠΕΠ διαμορφώνεται και πλαίσιο ευρύτερων περιφερειακών στρατηγικών, όπως :
 - της Έξυπνης Εξειδίκευσης για θέματα Έρευνας και Καινοτομίας (RIS3), μετά από ευρεία διαβούλευση με εκπροσώπους της ακαδημαϊκής και επιχειρηματικής κοινότητας
 - της περιφερειακής στρατηγικής για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων, καθώς και η ανάπτυξη περιφερειακού σχεδίου δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Επιχειρησιακά Προγράμματα «Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας» (1)

- Στο πλαίσιο της Πολιτικής της Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ) αποτελεί βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστά μία από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.
- Διακρίνονται σε **διμερή και πολυμερή**. Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας στοχεύουν στο να αντιμετωπίσουν κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι διασυνοριακές περιοχές, να αξιοποιήσουν τις προοπτικές ανάπτυξης και φυσικά να ενδυναμώσουν τη συνεργασία προς όφελος της αρμονικής πορείας της Ένωσης.
- Τα διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας με γειτνιάζουσες χώρες είναι:
 - Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020
 - Ελλάδα – Ιταλία 2014-2020
 - Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020
 - Ελλάδα – Βόρεια Μακεδονία 2014-2020
 - Ελλάδα – Αλβανία 2014-2020

Επιχειρησιακά Προγράμματα «Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας» (2)

- Οι περιφέρειες της χώρας μας συμμετέχουν και σε πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας:
 - Αδριατικής – Ιονίου (διακρατικό)
 - MED (διακρατικό)
 - MED ENI CBC (διασυνοριακό)
 - Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
 - INTERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
 - Balkan Mediterranean (διακρατικό)
- Τέλος, περιλαμβάνονται τα δίκτυα συνεργασιών URBACT και ESPON, καθώς και το INTERACT, το οποίο παρέχει τεχνική υποστήριξη σε όλα τα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Οι θεματικές και οι γενικές αιρεσιμότητες (1)

- Με σκοπό την βέλτιστη χρήση των διαθέσιμων πόρων και την εστίαση σε συγκεκριμένα αποτελέσματα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 ισχύουν **εκ των προτέρων αιρεσιμότητες** (ex-ante conditionalities), δηλ. προαπαιτούμενα για την έγκριση και χρηματοδότηση των προγραμμάτων.
- Η νομική βάση για την εφαρμογή των αιρεσιμοτήτων βρίσκεται:
 - στο Άρθρο 19 και το Παράρτημα XI του Κανονισμού 1303/2013 «περί καθορισμού των κοινών διατάξεων»,
 - το άρθρο 9 και το Παράρτημα V του Κανονισμού 1305/2013 για τη «στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)» καθώς και
 - το άρθρο 11 και το Παράρτημα IV του Κανονισμού 508/2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.
- Σύμφωνα με τον ΚΚΔ *«Το κάθε Κράτος Μέλος πρέπει να εκπληρώσει σειρά όρων (αιρεσιμότητες) προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων και να εξασφαλιστεί η ροή της χρηματοδότησης: εκ των προτέρων προϋποθέσεις σε συνάρτηση με διαρθρωτικές αλλαγές και στόχους του ΕΠΜ. Αδυναμία εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων είναι δυνατόν να οδηγήσει σε αναστολή της χρηματοδότησης».*

Οι θεματικές και οι γενικές αιρεσιμότητες (2)

- Σύνολο των αιρεσιμοτήτων : 41 :
 - 7 γενικές και
 - 34 θεματικές
- Οι θεματικές αιρεσιμότητες διακρίνονται με βάση το Ταμείο :
 - 15 θεματικές που αφορούν τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
 - 13 θεματικές που αφορούν τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
 - 2 ειδικές θεματικές που αφορούν τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
 - 4 ειδικές θεματικές που αφορούν αποκλειστικά τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
- Οι θεματικές αιρεσιμότητες συνδέονται με την εκπλήρωση όρων και προϋποθέσεων σε καθέναν από τους 11 Θεματικούς Στόχους.

Γενικές αιρεσιμότητες

1. Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης κατά των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ
2. Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ
3. Αναπηρία
4. Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων (ΔΣ) στο πεδίο των ΕΔΕΤ
5. Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ
6. Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.
7. Η ύπαρξη μιας αναγκαίας στατιστικής βάσης για τις αξιολογήσεις εκτίμησης της αποτελεσματικότητας και της επίπτωσης των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων που είναι απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων οι οποίες συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην επιδίωξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, για την παρακολούθηση της προόδου για την επίτευξη των αποτελεσμάτων και τη διενέργεια αξιολογήσεων επιπτώσεων.

Ο μηχανισμός εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων /αυτοαξιολόγηση

- Αρχικά σε κάθε πρόγραμμα προσδιορίστηκαν οι εφαρμοστέες αιρεσιμότητες και αποτυπώθηκε η αυτοαξιολόγηση των αιρεσιμοτήτων από τη χώρα μας σε συμφωνία με την Ε.Ε.
- Η εκπλήρωση ή μη μιας αιρεσιμότητας εξετάζεται με βάση ορισμένα κριτήρια. Για την αυτοαξιολόγηση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων λήφθηκαν υπόψη τα κριτήρια εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων βάσει των Κανονισμών
- Τα κριτήρια των αιρεσιμοτήτων αξιολογούνται με : ΝΑΙ/ΟΧΙ ενώ οι αιρεσιμότητες με ΝΑΙ/ ΟΧΙ/ ΜΕΡΙΚΩΣ.
- Τα στοιχεία της αυτοαξιολόγησης των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων για κάθε Πρόγραμμα αποτυπώθηκαν λεπτομερώς σε Πίνακες που αποτελούν μέρος του Προγράμματος
- Την ευθύνη εκπλήρωσης του συνόλου των αιρεσιμοτήτων είχε γενικά η κεντρική Διοίκηση. Υπήρχαν όμως και αιρεσιμότητες με περιφερειακή διάσταση εφόσον η επίτευξή τους συνδέεται και με αντίστοιχη υποχρέωση σε περιφερειακό επίπεδο.
- Η πλειοψηφία των αιρεσιμοτήτων αφορούσε στην κατάρτιση, και σε κάποιες περιπτώσεις στην υιοθέτηση στρατηγικών στο πλαίσιο ενός θεματικού τομέα (π.χ. τομέας υδάτινων πόρων, αιρεσιμότητες ΕΚΤ).
- Μέχρι το τέλος του έτους 2017 είχε εκπληρωθεί το σύνολο των αιρεσιμοτήτων